

Naše značka

Vyřizuje/linka

Datum
21. května 2009**Věc: Sdělení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**

Vážený pane ,

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 20. dubna 2009 Váš podnět týkající čerpacích stanic pohonných hmot. Ve Vašem podání mimo jiné uvádíte, že ve městě Litoměřice existují čtyři větší čerpací stanice – AGIP, Fraba Diesel, OMV a Benzina. Jak uvádíte ve Vašem podnětu, tyto čerpací stanice prodávají pohonné hmoty za stejnou cenu. Tuto skutečnost pokládáte za nanejvýš podezřelou, a to zvláště v té souvislosti, že rozdíl v ceně mezi Litoměřicemi a nedalekým Ústím nad Labem činí - jak uvádíte - u Naturalu 95 až 3,- Kč za litr. Závěrem vyslovujete domněnku, že se v daném případě může jednat o nějaký druh dohody.

Úřad se důkladně seznámil se skutečnostmi uváděnými ve Vašem podání a k celé věci sděluje následující.

Působnost Úřadu je výslovně upravena zákonem č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a dále zejména zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), v platném znění (dále jen „zákon“). Z uvedených právních předpisů vyplývá povinnost Úřadu vytvářet podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže. Legislativní zkratky „podpora a ochrana hospodářské soutěže“ jsou dále konkretizovány v ustanovení § 1 odst. 1 zákona, kde se pod nimi rozumí ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení, a to dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů nebo spojením soutěžitelů.

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona jsou dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dohody), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím právním předpisem z tohoto zákazu výjimku.

Dohody o cenách jsou obecně považovány za jednu z nejzávažnějších forem narušení hospodářské soutěže. Klasickým případem dohody o cenách může být dohoda mezi soutěžiteli

o tom, že budou nakupovat či prodávat určité výrobky nebo služby za jednotnou cenu. Takovéto dohody, bez ohledu na tržní podíl zúčastněných soutěžitelů či úroveň trhu na niž tito působí, ze své podstaty spadají pod zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona.

Od dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona je nutno striktně odlišit tzv. paralelní jednání. Byť se paralelní jednání může vyznačovat některými atributy, které jsou typické pro zákonem zakázanou dohodu, resp. jednání ve shodě ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, nejedná se v tomto případě o reprobované jednání. Důvodem je odlišný způsob dosažení stejného efektu.¹ Zatímco dohoda ve smyslu § 3 odst. 1 zákona splňuje podmínku vzájemné koordinace zúčastněných soutěžitelů, v případě jednání označovaného jako paralelní vzájemný postup mezi soutěžiteli koordinován není. Jedním z nejčastějších případů paralelního jednání je tzv. cenové následování. Příkladem cenového následování může být situace, kdy leader trhu reaguje na změnu podmínek na trhu upravením cen svých produktů a ostatní soutěžitelé reagují tím, že se novým tržním podmínkám přizpůsobí. Cenové následování, resp. paralelní jednání je charakteristické pro transparentní trhy. Za vysoce transparentní tržní oblasti lze považovat například trh poskytování směnářských služeb, trh kursového sázení nebo právě trh maloobchodního prodeje pohonných hmot.

Pokud jde o trh pohonných hmot, tento se vyznačuje určitými specifiky. Obecně lze říci, že prodejní cena pohonných hmot se odvíjí zejména od vývoje cen ropných derivátů na komoditních burzách. Konečná výše prodejních cen pohonných hmot na území České republiky pak obvykle vykazuje rozdíly v rámci jednotlivých regionů či oblastí. Faktory, které dále mohou ovlivnit výslednou cenu pohonných hmot jsou například počet čerpacích stanic, resp. počet soutěžitelů v daném regionu, vzdálenost regionu od velkoobchodních terminálů, popř. existence čerpacích stanic náležících k supermarketu. V rámci daného regionu tak může dojít k situaci, kdy jsou ceny pohonných hmot na čerpacích stanicích z důvodů podobných vstupních parametrů přibližně stejné.

S ohledem na výše uvedené Vám Úřad sděluje, že na základě Vašeho podnětu nebylo zjištěno naplnění pojmových znaků žádné ze skutkových podstat uvedených v zákoně. Zároveň Vás informujeme, že právně závazné závěry obsahující výklad zákona může Úřad činit pouze v rámci správního řízení vedeného pro možné porušení zákona. Na základě Vašeho podnětu nebyla shledána indicie pro zahájení správního řízení.

Nad rámec výše uvedeného doplňujeme, že trh pohonných hmot patří mezi oblasti, jimž Úřad dlouhodobě věnuje² svoji pozornost. Vámi poskytnuté poznatky budou využity při monitoringu trhu pohonných hmot.

S pozdravem

Úřad pro ochranu
hospodářské soutěže
třída Kpt. Jaroše 7
604 55 Brno 6

Brychtová
Mgr. Dita Brychtová
ředitelka
Odboru služeb

¹ Například podobných či shodných cen.

² Dne 31. května 2004 vydal Úřad rozhodnutí č.j. R 23-28/2004, jímž deklaroval porušení § 3 odst. 1 zákona, a to společnostmi: AGIP Praha, a.s., Aral ČR a.s., BENZINA a.s., ConocoPhillips Czech Republic s.r.o., OMV Česká republika, s.r.o. a Shell Czech Republic a.s. Rozhodnutí č.j. R 23-28/2004 bylo rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 31 Ca 84/2004-236 ze dne 29. září 2006 zrušeno a vráceno k novému projednání. Proti rozsudku Krajského soudu byla podána kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu.